

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.Foae socială-culturală.
Apare în fiecare Sîmbătă.Redacția și Administrația Nr. 517.
Telefon Nr. 29.

Episcopia din Caransebeș.

Nu totdeauna conglăsuiesc lucrurile în viață. Decîtorei ni-se prăbușesc dorințele în neizbutiri detotfelul, suferim. Mai ales zvircolirile unui popor care se zbate pentru înaintare, aduce multă suferință și pentru indivizii din cari este alcătuit. La noi Români, orcare străduitor măi de seamă are mult de suferit. Cine nu-și aduce aminte de suferințele neasămuite ale nemuritorilor Tudor Vladimirescu „cine zace în uitare...”, Eminescu, Creangă, ș. a. m. d. ajungînd până la bietul nostru Petculescu, cel măi nesocotit dintre cărturarii noștri bănățeni, care a murit — la garduri, fără a fi măcar petrecut la groapă. Săracă lume, Doamne!

Cauza rezidă în neînțelepciunea noastră tradițională, care la noi încă n'a ajuns a putea fi spulberată de cultura adevărată. Aici vor zice unii, că suferința e legată de om, fără a putea fi înlăturată prin civilizație. Da, zbuiciumul vieții e neînlăturabil. Dar nu se poate contesta, că *cultura și civilizația alină suferința*. Ba privită prin prizma filozofiei, suferința uneori poate aduce chiar fericire. Aici am ajuns la un adevăr care ne îndreaptă privirile și asupra bisericii noastre autocefale

românești. Și, ca să nu măi scorbelim în ale trecutului, pomenind aici, în cadrul acestor rînduri, suferințele multor preoți d'ai noștri, începînd cu Sava Brancovici și oprindu-ne poate la sfîrșitul blîndului nostru Arhiereu Nicolae Popea, care a fost rostogolit de suferințe... ajunge să ne aducem aminte și de alți preoți d'ai noștri. Cît au suferit în Eparhia Caransebeșului unii vrednici urmași ai Sfîntului Petru, nu se poate zugrăvi cu condeiul. Și dacă poporul se va arăta măi îndurător, față de suferitorii din dieceza noastră, înseamnă că *în suferință trebuie căutată virtutea*.

Acest principiu va călăuzi, nădăjduim, și pe deputații sinodului din Eparhia Caransebeșului, cari își vor ști face datoria, alegînd în ziua Sfîntului Petru: un păstor care a suferit...

Și nu va fi lucru ușor a vota liber în împrejurările date, cînd se știe cîtă aghitație s'a dezlănțuit în jurul acestei alegeri. Avem însă nădejde în trezvia deputaților, cari la rîndul lor vor ști să se degajeze cu demnitate de *îndatorirea ce au primit-o dela popor împreună cu mandatul*.

Într'un ceas bun!

Cultură și progres.

II.

Viața modernă se nutrește prin religione special prin trei bunuri înalte, fără de cari cu greu ar putea progresa în sensul adevărat al cuvîntului. Acestea sînt: *mîngăerea în suferință, un ideal perfect de virtute și exemple mărețe de jertfire de sine*.

1. Singură religiunea ne face să înțelegem suferința, pentru că numai ea privește suferința ca un ce necesar spre desăvîrșirea omului, ear nu ca un act brutal ce n'ar trebui să fie, cum o privește unii filozofi atei, ai căror aderenți, cînd ajung în suferință, recurg îndată la sinucidere. Suferința deslipeste inimile de lucrurile vremelnice și nestatornice ale lumii; este un mijloc de educație prin care atrage Dumnezeu inimile la sine. Și cine trăește fără a suferi? Suferința este o parte întregitoare a vieții; nicăiri nu o vedem înlășșată în trăsuri măi mărețe decît în religiune, și deacea numai în religiune se poate afla singurul balsam vindecător în dureri și necazuri.

2. Religiunea ne deschide mintea spre a înțelege că omul din fire e pornit spre rău; că el, pelîngă dispozițiuni bune,

FOILETON.

Quo vadis?

(Extras din romanul lui Sienkiewicz).

Roma era în flacări. Nori uriași se ridicau în aer, ici negri, dincoaci colorați în roșu sau arămiu, strînși, umflați, deși, rostogolindu-se în rotocoale gigantice. Incendiul avea forma unei pinze roșii, fără margini, întinsă d'asupra celor șapte coline, pe cari zăcea orașul. Norii groaznici părea uneori că acoperă pinza sîngeroasă, care se făcea atunci îngustă ca o panglică; apoi din nou flăcările luminau pe dedesubt, spărgeau norii de fum, schimbîndu-i în valuri de foc. Cerul era roșu cît puteai vedea cu ochii, și roșii erau și umbrele nopții de vară. Luna uriașă se ridica la orizont ca un glob de aramă incandescent. În prăpastiile cerului roșiatice palpitau stele roșiatice, nu ca în nopțile obișnuite. Pămîntul era măi luminos decît cerul. Roma ilumina Campania întregă. Lumina, ca singele, colora până în depărtare colinele, casele, vilele, templele. Mulțimea de oameni, care căutase refugiu în ele sau venise să contempleze incendiul, părea un furnicar uriaș. De pe colinele pe cari se ridica orașul, flăcările, ca talazurile unei mări, se coborau în vale și înghițiau tot ce le venia în cale.

Dedesubtul acestui ocean de flacări, în catacombe, oameni în puterea virstei, bătrîni, femei, copii, cîntau psalmi și imne solemne și ciudate, al căror înțeles era obscur și în cari se repetau fără încetare vorbele: „Eată, Judecătorul se apropie, ca să judece vii și morții...” Cavernele subterane erau luminate de cîteva felinare și torțe

înfipte în stîncă. Fețele tuturoră resfrîngeau așteptarea, groaza și nădejdea. Deodată cîntările încetară și, deasupra adunării, într'o adîncitură formată de scoaterea vr'unui bolovan uriaș, se ivi presbiterul Crispus. Fața lui era palidă și aerul rătăcit. Toți ochii se întorseră spre dînsul în așteptarea cuvintelor de mîngăere și de nădejde. El însă, făcînd semnul crucii asupra adunării, începu să vorbîască cu furie, aproape strigînd:

— Pocăți-vă și părăsiți păcatele voastre, căci a sosit ceasul. Asupra orașului crimei și al desfrîului, asupra noului Babilon, Domnul a deslănțuit flăcările pustiitoare. Ceasul judecării, ceasul miniei și al pedepsei, a sunat. Domnul a făgăduit că va veni, și încurînd il veți vedea. Va fi un judecător înfricoșat, care va face dreptate, va arunca în adîncuri pe cei păcătoși și pe cei fără de credință. Nenorocire lumii!... Isuse! Te văd! Stelele cad, cerul se'ntunecă, pămîntul se deschiide, morții se scoală... Și Tu, Tu vini în sunetul trîmbițelor, printre legioanele ingerilor Tăi, cu tunete și cu uragane! Isuse! Te văd! Te aud!...

Tăcu. Și ridicîndu-și capul, părea că contempla ceva depărtat și îngrozitor. Deodată caverna resună de-o detunare surdă, urmată încurînd de-o a doua, de-a treia... În orașul înghițit de flacări, strade întregi, cu casele calcinate până la temelii, se prăbușiau cu trosnete înspăimîntătoare. Pentru cea măi mare parte din creștinii, aceste detunături părură semnul înfricoșatei judecării din urmă. O groază divină cuprinse toată adunarea, și mulțime de glasuri repeta: „Ziua judecării! Eat-o!” Unii își acoperiau fața cu minile, încredințați că pămîntul avea să se clatine pe temelile lui și că din adîncurile sale fiarale

iadului se vor repezi asupra păcătoșilor. Alții strigau: „Isuse! Indurare! Mîntuitorule, aiți milă de noi!” Apoi earăși totul fu acoperit de cuvintele lui Crispus, care își ridică glasul:

— Renunțați la bunurile pămînteste, căci pămîntul va fugi de sub picioarele voastre! Nenorocire celor bogați! Nenorocire celor trufași! Nenorocire celor desfrînați! Nenorocire bărbațului, femeii, copilului!...

O detunare și măi puternică făcu catacombele să se clatine. Toți căzură cu fața la pămînt, cu brațele încrucișate, pentru a se apăra prin acest semn de duhurile rele. În tăcerea mormîntală nu se auzia decît la rari intervale gîfăituri de groază: „Isuse! Isuse!” Copii plîngeau. Deodată se auzi o voce blîndă:

— Pace vouă!

Era Apostolul cel Mare, Petru, care sosise în cavernă. La vorbele acestea groaza pieri, cum pieri spaima turmei cînd se arată păstorul. Se ridicară. Cei măi aproape de el îi îmbrățișau genunchii, se înghesneau pelîngă dînsul ca și cum ar fi căutat un adăpost sub aripile lui ocrotitoare. El întinse minile asupra mulțimei neliniștite, și grăi cu blîndețe:

— Pentruce vă turburați în inimile voastre? Cine din voi va putea ghici ce i-se poate întimpla nainte de a-i veni ceasul? Domnul a pedepsit cu foc noul Babilon; dar peste voi pe cari v'a curățit botezul, peste voi ale căror păcate au fost rescumpărate de Mîntuitorul, se va întinde îndurarea Lui. Și voi veți muri cu Numele Lui pe buzele voastre. Pace vouă!

După blestemele lui Crispus, vorbele lui Petru fură un balsam pentru mulțime. Groaza fu

are și niște apucături ce justifică epitetul aspru de *cel mai răutăcios animal*. Virtutea pentru niciun om nu poate fi desăvârșită. Deaceia religionea pune înaintea omului un ideal perfect de virtute, pune pe om în asemănare cu omul Christos, care a descoperit omenirei dreptatea, sfințenia, îndurarea lui Dumnezeu, ca idealul cel mai înalt de virtute și moralitate. Acest ideal deșteaptă în noi conștiința despre defectibilitatea noastră. Deaici apoi nizuința necurmată de-a ne face mai buni, mai virtuoși, fie ca oameni față cu Dumnezeirea care „aude și vede toate”, fie ca fii față cu părinții și învățătorii noștri, fie ca supuși față cu stăpînitorii noștri, fie ca cetățeni față cu patria, fie înfine ca fii devotați ai neamului din care facem parte. Punînd înaintea oamenilor *exemple* ce atrag, ear nu *vorbe*, cari în cazul cel mai bun numai învață, ear religionea exercită o putere moralizatoare asupra oamenilor de orice vîrstă, de orice grad de cultură. Deaceia religionea și prețuește pe om, nu atît după civilizația și gradul lui de cultură, cît mai virtos după dragostea *binelui* și a *frumosului*. Dragostea este plinirea tuturor legilor, înaintea căreia își acopere fața și cultura și știința.

3. Viața modernă se nutrește în urmă prin biserică, cu exemple mărețe de jertfire pentru binele aproapelui, pentru binele obștesc. Este un adevăr constatat în istorie, că viața popoarelor e susținută prin jertfirea pe altarul obștesc a celor mai buni, mai desinteresăți și mai energici bărbați. Aceștia agonisesc omenirei cele mai mari bunuri, ear în schimb drept răsplată iau dispreț, închisori, exil și moarte. Cutoateastea un exemplu de sacrificiu mai măreț decît cel de pe Golgota, lumea încă n'a văzut.

Cunoscînd acestea, mai ales noi preoții, să avem deplină conștiință despre chemarea noastră în viața socială, să tindem a ne afirma ca muncitori vrednici și zeloși în via Domnului, și să fim activi, cudeosebire pe acest întreit cîmp de activitate, spre a produce roade folositoare pentru *individ* și *societate*, pilduind cu moravuri bune pe toți cei din aretul nostru. Să dăm concurs, să dăm mîna

înlocuită cu dragostea divină care cuprinse toate sufletele. Din toate părțile strigau: „Noi sintem oile tale!” Cei mai aproape de dînsul îngeunuchiau la picioarele lui, zicînd: „Nu ne părăsi în ziua necazului!”

— Măsura s'a umplut, zise Marele Apostol, și nenorocirile vor fi ca marea, fără fund, fără margini. Dar Domnul vă va binecuvînta, Domnul pe care eu l-am văzut, l-am auzit, care mi-a zis de treiori la Marea Tiberiadei: „Paște oile mele!” Cînd vijelia răscolia lacul până în adîncurile lui și noi eram îngroziiți în inimile noastre, El nu ne-a părăsit. Și eu, servitorul Lui, cum nu voi urma pilda Stăpînului?

Și Linus, episcopul Romei, care venise cu Apostolul, își ridică fața lui slăbită, și zise:

— Vicar al Domnului, cum nu voi urma eu pilda ta?

Vorbele Apostolului readuseră încrederea în sufletul creștinilor. Plecară din catacombe unul cite unul și intrară prin locuințele lor provizorii...

Niciodată Roma nu suferise un astfel de dezastru. În curs de-o săptămînă, focul nimici întreg orașul. Numai Transteverul scăpase. Dela Tibru pînă la Esquilin se întindea un nemărginit loc posomorît, întunecat, mort, pe care șiruri de stîlpi arși, stînși, se înălțau ca niște coloane funerare. Printre coloanele acestea rătăceau cete de oameni jalnici, cari dădeau la o parte tăciunii și scormoniau prin cenușă, căuțînd lucrurile cari le fuseseră mai prețioase, orî oasele ființelor iubite. Noaptea cîni umblau urlînd prin cîmpurile de cenușă și printre dărămături.

Poporul era turburat. Deși Cezarul Nero grijise, ca foamea să fie delăturată, aducînd grîu, vin, untdelemn și castane, din Ostia și din alte

deajutor, să spriginim din toate puterile noastre întreprinderile culturale, economice, cu un cuvînt toate cele ce au de scop deșteptarea și moralizarea obștei, sau mîngăerea celor cuprinși de suferințe, chinuți de lipsuri, scop pecit de uman, peafit de vrednic de laudă.

În urmă să fim orcînd gata de jertfe, gata a ne jertfi pe noi înșine, pentru patrie, neam, lege și moșie, căuțînd a infiltra și a susține și în semenii noștri această dragoste de sacrificiu.

Și cînd va vedea omenirea în preoți pe anteluptătorii și propagatorii adevărului, ai cinstei, dreptății, culturii, altruismului, și ai democratismului, se va zădărnici orice aghitare îndreptată împotriva preoților și, prin preoți, încontra Bisericii, pentru că faptele și rezultatele vor combate atacurile — și azi de multeori nedrepte — ale contrariilor biserice.

Va cuceri atunci Biserica teren tot mai extins, va altoi în omenire principiile sigur și singur fericoare ale religiei, va influența și abate progresul, evoluțiunea și poarna actuală spre adevărul văgaș, ducător la salvarea omenirei și la binele general.

Aurel Popovici.

„Revista Bistriții“.

În numărul penultim al foii „Revista Bistriții”, întemeiată de bravul fruntaș din acele părți Dr. Victor Onișor, editorul întrebă, cu o francheță laudabilă, de mai vreu orî nu Românii din acel corn de țeară să-și aibă organul lor de publicitate. În numărul următor, cei mai buni dintre cititorii acestei foi au și grăbit a răspunde, cum zicem și noi, că „Revista Bistriții”, fiind un factor atît de însemnat pentru promovarea intereselor binepricepute ale poporului românesc din județul Bistriții, ar fi mare pagubă să-și sisteze apariția. Și, deși majoritatea covârșitoare a Românilor din ținutul Bistriții, din o nepăsare condamabilă, n'a găsit aceleași cuvinte de îmbărbătare, chiar și încurajarea răzleață a pușinilor ei abonați a reînnoit îndemnul înființătorilor. Bravo! Vedem că „Revista Bistriții” apare mai departe.

părți, totuși furia poporului era îndreptată împotriva lui. Nero înu sîtat cu curtenii săi în casa lui Tiberiu, care scăpase din incendiu. Tiranul își mușca buzele:

— Popor nesățios și ingrati! Are grîu destul și destulă cenușă ferbinte ca să-și coacă grăunțele și turtele. Ce le mai trebuie?

— Resbunare! răspunde Tigellin, prefectul pretorienilor. Toți curtenii tăcură. Tigellin era singurul care nu-l măgulia pe Nero. Cezarul însă căuta o victimă, care să poată potoli furia poporului. O găsi.

— Tigellin, zise dînsul, tu ai dat foc Romei!

Pe toți cei de față îi trecu un fior. Fața lui Tigellin se sgîrci ca gura unui cîne gata să muște.

— Am dat foc Romei — din ordinul tău, zise dînsul. Și rămaseră astfel privindu-se țintă. Se auzia bîzîitul muștelor prin atrium.

— Tigellin, îngîmă Nero, mă iubești tu?

— Ști bine stăpîne.

— Jertfește-te pentru mine!

— Divine Cezar, răspunde Tigellin, pentruce 'mî întinzî dulcea beutură, cînd mi-î oprit s'o duc la buze? Poporul murmură și se revoltă; vrefi tu ca să se rescoale și pretorienii?

Nero îl înțelese și fața i-se făcuse vînată. Tigellin era prefect al pretorienilor, și vorbele lui sunau amenințător. După un timp de resgîndire, Tigellin întrerupse earășî liniștea penibilă.

— Ascultă-mă Cezare! Am găsit! Poporul vrea resbunare și o victimă. Ce zic eu, o victimă? Sute, miî și miî!... Ai auzit tu vreodată, stăpîne, vorbindu-se de Hristos, acela pe care l-a răstignit Pontiu Pilat? Ști tu cine 's creștinii? Nu țî-am vorbit eu de fărădelegile și de murda-

Relevăm și noi faptul, ca un fenomen vrednic de a fi înregistrat, întrebînd d'aici din depărtări: n'ar fi vremea să se arate odată și cu numele ceata nepăsătorilor? Pânăcînd să tot fie menageați ceice nu-și cunosc datoria față de presa și instituțiile bietului popor, dela care ar tot lua, și îndărăt nimic n'ar da?!

Cîntecul lui Eminescu.

Cînd prindea vr'un prieten, gata să facă cinste citeun păhar de beutură, Eminescu îl ducea la jupînul Ștrul, un birt de a doua mînă, într'un podrum, și cu voia prietenului își comanda „o frigărușcă”, cum numia el carnea friptă pe frigare, mîncarea lui de predilecție, și întreba pe Ștrul de lăutari. Răsărînd lăutarii, se apropiiau de masă și — după cunoștința veche — începeau să tragă cîntecul poetului...

Eminescu, bătînd tactul pe dunga mesii cu degetele arătătoare dela amîndouă minile, începea să cînte:

Foaie verde și-o rosură
Foaie verde și-o rosură, of!
Am un pom în bătătură,
Am un pom în bătătură.
L-ași tăia să-l bag în casă,
L-ași tăia să-l bag în casă, of!
Ramurile nu mă lasă,
Ramurile nu mă lasă...
L-ași tăia să-l bag în tindă,
L-ași tăia să-l bag în tindă, of!
Ramurile dau de grindă,
Ramurile dau de grindă...

Aria încă o știu, și ași comunica-o bucurios unui pricepător, ca să o eternizeze pe strune.

Pomul din bătătură poate să fie fost amanta poetului, cu rude mari și crengi bogate, cari n'au lăsat-o să se mărite după acest luceafăr — fără parale. N'am citit-o nicăiri pînăcum, și-am dat-o la tipar așa cum am auzit-o nainte cu 10—14 ani dela Traian Suciu, pe-atunci medicinist în Ciuj, ear el o auzise dela matusă-sa *Lucreția Suciu*, poeta reposată din Oradea mare, care o adusese din România.

Don Ramiro.

rele lor ceremonii? De profețiile lor, după carî lumea va pieri prin foc? Poporul îi urăște. Nimeni nu l-a văzut vreodată prin templu, căci ei zic că zeii noștri sint niște duhuri rele... Nici odată minile unui creștin nu te vor onora cu un aplaus. Niciodată vreunul din ei n'a recunoscut originea ta divină. Ei sint dușmanii neamului omenesc, dușmanii orașului, dușmanii tăi! Poporul murmură contra ta; dar tu, Cezare, mi-ai poruncit să dau foc Romei, și nu eu l-am dat foc... Poporul îi este sete de resbunare: va bea. Poporul vrea jocuri și sînge: le va avea. Poporul te bănuște: bănelurile se vor întoarce asupra alicuiva...

Vestea despre urmărirea creștinilor trecea din gură în gură. Prin căile deschise din nou și pe ulițele cele vechi, prin străzile pline de dărămături, prinprejurul Palatinului și prin tot orașul, strigătele resunau și se întindeau peste coline și se ridicau spre cer, din ce în ce mai furioase din ce în ce mai înverșunate: „Moarte creștinilor! Să-î arunce leilor!” Nimeni nu se îndoia, că ei erau adevărații autori ai incendiului, și nimeni nu voia să se îndoiască, pentru că pedepsirea lor avea să fie o privesc. Printre ruine se deschideau căi noi, cu mult mai largi. Ici-colea se puneau temelile caselor, palatelor și templelor. Dar nainte de toate se ridicau, în grața cea mai mare uriașele amfiteatre de lemn, unde trebuiau să moară creștinii.

Inchisorile erau pline de creștini. Nici nu mai știau unde să-î închidă.

Spectacolele au fost îngrozitoare. Imbrăcați în piei de animale creștinii fură sloboziți în mijlocul arenei unde-î așteptau fiarele. Navala fiare-

IGIENĂ.

Arterioscleroza.

După statistici amănunțite s'a constatat că omul trăiește mai mult în timpurile moderne, cu toată viața mai agitată pe care o duce. Pricina de căpetenie pentru care mijlocia duratei vieții nu este însă mai mare, e arterioscleroza, boală socotită până acuma cu neputință de vindecat.

Se vestește însă, că d-rul Moutier după mai mulți ani de studii, a izbutit să găsească și leacul arteriosclerozei, care face atâtea victime. Pentru vindecarea grozavei boale numitul doctor întrebuițează curenții electrici produși de o mașină născocită de profesorul Arsonval.

D-rul Moutier a arătat, că tensiunea prea mare a arterelor nu e pricinuită nici de cantitatea prea mare de sânge, nici de activitatea inimii, ci de rezistența arterială produsă de o contracțiune generalizată a întregului sistem vascular, sau cel puțin, a sfârșitului arterelor. Această contracțiune s'ar datorii, după părerea lui, unui produs toxic din artere, pe care curenții electrici îl combat. După câteva ședințe de „arsonvalizare“, tensiunea arterială este redusă la cea normală, iar fenomenele morbide dispar pentru o perioadă nedefinită, totdeauna lungă.

S'au făcut la diferite clinici experiențe deosebite asupra acestei metode. La 8 Februar 1909, Arsonval a prezentat Academiei de științe din Paris o notă a d-rilor Letulle și Moutier, în care se dă seama de 12 cazuri observate de ei la spitalul Boucicaut, cari constată că hipertensiuni însemnate prin cifrele 20, 22, 19, 27, 23 și 21, au fost aduse la cifre normale, variind între 14 și 16.

În Octombrie 1908, profesorul Lemoine a publicat rezultatele a cinci încercări, pe cari le-a făcut în clinica sa, din cari una făcută asupra lui însuși. Aceste cinci observații au fost hotărâtoare, ca și cele făcute de profesorul Doumer din Lille. Ele au confirmat că metoda e bună.

Ca la orice invenție, nu lipsesc nici contradicțiile. Adversarii susțin că metoda lor nu aduce decât o îmbunătățire cu totul trecătoare, iar nu vindecare.

Pe de altă parte ziarul „Le Matin“ îi ridică în slavă, de vremece această descoperire ar distruge un flagel universal, acela care părea legat de însăși firea noastră, ca o urmare inevitabilă a duratei vieții noastre: alterarea, îmbătrânirea arterelor. În acest caz, invenția ar însemna o dată neuitată în istoria binefacerilor științei, căci ce poate fi mai prețios decât meșteșugul de a prelungi viața omenească?...

lor asupra grămezi, de creștin, era însoțită de aplauzele poporului. Se vedeau lucruri înfloritoare: Capete pierind cu totul în gurile căscate ale fiarelor, pepturi crăpate cu o singură lovitură de labă, inimă și plămâni spinzurind afară, oasele se auziau trosnind cu vuet în fălcile bestiiilor. Cițiva lei, apucându-și în gură victimele și ținându-le de coaste sau de spinare, alergau în salturi nebunești prin arenă, ca și cum ar fi căutat un colț întunecos ca să le sfășie; alții se băteau între ei și umpleau amfiteatrul de tunete. Oamenii se sculau dela locurile lor; unii își părăsiau scaunele și se coborau spre treptele inferioare, ca să vadă mai bine, și se înghesuiau unii într'alții strivindu-se. Se părea că la urmă mulțimea furioasă se va năpusti în arenă și se va pune să sfășie pe creștin împreună cu lei. Nero, cu smaraldul la ochi, privia cu băgare de seamă spectacolul. Și cuniculul revărsa asupra arenei valuri noi de victime... Se reprezentau apoi tablouri mitologice, născocite de Cezarul, apoi tablouri cu subiecte din analele orașului. Poporul văzu pe Hercule murind pe muntele Oeta în flăcări adevărate; alt creștin se mistuia pe rug; altul muria arzându-i mâna pe jăratec ca Mucius Scaevola... Alții fură restigniți, alții unși cu rășină și arși de viu... Și îngrozitoare spectacole se dermau fără încetare zilnic, săptămîni și luni de-a rândul.

Marele Apostol vedea cum turma lui se împrăstia. Opera lui era nimicită. De treizecișipatru de ani dela moartea Stăpînului, el nu mai știa ce-i odihnă. Cu toaigul pelerinului în mînă, el străbătu-se lumea și respindise „vestea cea bună“. Puterile i-se sleiseră în drumuri și trudă;

ECONOMIE.

Pomiî neroditori.

De nenumărateori am văzut altoi tineri plantați printre pomiî bătrîni, cari dealtcum rar aduc ceva venit, căci rodesc la cîte 2-3 ani. Astfel altoiî sădiți nu se puteau dezvolta și rămîneau piperniciți. Deci pomiî bătrîni, numai decît trebuie scoși pentruca să se poată folosi nainte de a deveni scorburoși. Economii noștri nu pun destul preț pe trunchiul neroditor al pomiilor din grădină. Un nuc de 40-50 ani e plătit cu 100-150 cor. Lemnul de nuc e cel mai trainic, dar și frumos; în fabrici se fac din el cele mai frumoase mobile și unelte.

Trunchiul mărului e material eminent pentru măestrii strugari, cari îl prelucră în totfelul de obiecte. Cele mai bune prese de poame și struguri, la a căror construire se cere material solid, sînt făcute din lemn de măr.

Din lemnul părului, puțin mai flexibil decît cel de măr, se construiesc cele mai gingașe instrumente geometrice: triunghiuri, lineale, ș. a. În vechime se făceau scoarțe pentru cărți, pe cari le acoperiau cu piele ori pînză. Acest lemn, prelucrat, dă o imitație succasă a lemnului de abanos.

Cireșul și vișinul e prelucrat în atelierele de mobile ca lemn de mahagon. Lucrat cu îngrijire, reflectează culoarea roșie. Frăgarul, sau dudul, e lemnul cel mai bun pentru doage. Din lemnul diferitelor soiuri de pruni se fac instrumente tehnice, plăsele de cuțite, ș. a. Caisul și perșicul îl cumpără pe bani masarii, căci e lemn ușor și frumos.

Earna, cînd economii sînt reținuți dela munca cîmpului, să scoată din grădină toți pomiî neroditori și bătrîni, cari altcum dau un material atît de prețios pentru industrie.

M. Cărășanu.

Aprinderea de plumîni la porci.

Groznică boală, care seceră atîtea jertfe dintre oameni, aprinderea de plumîni, se ivește adeseori și între porci și ținute mai cu seamă între porci, cari au prea mulți sânge și între porci al căror sânge este tulburat sau stricat. Cauza acestui morb înfricoșat este încordarea și lucrarea prea mare a plumînilor, ceiace se întîmplă cînd se mînă porci prea repede sau aleargă prea mult; apoi apa prea rece, căldura prea mare și lipsa de aer curat. Aprinderea de plumîni se arată prin umflarea pielii mucoase a plumînilor, cari mai tîrziu trec în putreune și în acest caz morbul nu se mai poate vindeca, sau se vindecă cu mari greutăți.

Animalul cuprins de această boală capătă friguri, cari după restimpuri scurte se schimbă

în ferbințeli mari; circulația sîngelui crește; animalul caută loc de odihnă, bea adeseori apă, dar nu în cantități mari; tușește înăbușit; ochii sînt aprinși, gura uscată și ferbinte. După ce își află loc de odihnă, stă liniștit. Dacă morbul e greu, atunci își ține gura deschisă și răsufă greu. Acestea sînt semnele aprinderii de plumîni.

Cînd mai mulți porci se îmbolnăvesc de aprindere de plumîni, turma să nu se mai scoată la pășune un timp oarecare. Ear dacă se scoate turma de porci la pășune, să se țină numai cîteva ceasuri afară, și după sosirea porcilor acasă să li-se dea medicamente. Dacă morbul este la început, în stadiul prim, se poate folosi următorul medicament: în 5 litri de apă curată de fîntînă punem 1 gram de salitru și această beutură se dă animalului bolnav în curs de 3-4 zile. Cînd se constată însă, că sîngele animalului nu e curat, atunci folosim următorul leac: 10 grame praf din boabe de brad și 2 grame de salitru le amestecăm în tărîțe, și acest amestec îl dăm porcului bolnav în două zile una după alta, sara și dimineața.

Cînd porcul prea sîngeros a căpătat aprindere de plumîni, morbul nu este așa greu ca în cazul cînd sîngele porcului este tulburat sau stricat. Pentru porci bolnavi mai ușor se folosește următorul mijloc de vindecare: 60 grame oleu obișnuit, 4/10 grame praf de rădăcină pentru vomare, 4/10 grame acid sulfuric de aramă, se dau porcilor amestecate în tărîțe. Ear dacă a trecut o oră de cînd s'a dat porcilor acest medicament și ei n'au vomat încă, atunci li-se dă din nou și se repetă pînă cînd animalul e silit să verse.

Pentru porci greu bolnavi și la cari plumîni au început deja a trece în putreune, veterinarul prescriu următorul medicament: 60 grame rădăcină ferte de China, 6 grame spirit de camfor, 10 picături oleu de terpenin, 8/10 grame vitriol de fer. Acestea amestecîndu-se să se dea de trei ori pe zi animalului bolnav; și dacă se observă, că porcul începe a se însănătoșa, se poate începe hrănirea lui cu mîncări ca bunăoară ovăs mărunțit pus în lături.

Fiindcă toate morburile se pot vindeca mai ușor, cînd sînt în stadiul prim, trebuie, ca îndatăce am observat, că cutare animal e atins de boală, să se folosească mijloace de vindecare, încunjurînd astfel pierderile mari ce le putem avea din nebăgare de seamă.

„Economia“.

Înștiințare.

Se aduce la cunoștința onoratului public român, că cursurile „Școalei pentru economia și industria de casă“ se încep la 1 Septembrie n.

Școala are o secțiune economică și una industrială.

Lacrimile scaldau fața lui Petru. Se sculă, întinse mîinile asupra credincioșilor îngenunchați și zise: — Mărit fie numele Domnului și facă-se voia Lui!

A doua zi în zori, două umbre înaintau pe Via Apiana spre șesurile Campaniei. Unul era Apostolul Petru, care părăsise Roma și pe copii săi, pe cari îi martirizau în Roma; cellalt era Nazarie, băeatul unei femei creștine, pe care Apostolul îl luase cu sine.

La răsărit cerul începea să se 'mbrace într'o diafană verze, care puțin cîte puțin se tivia jos, la marginea orizontului, cu o dungă galbenă-roșiatică. Argintul frunzelor, marmora albă a vilanelor și arcurile apeductelor, cari treceau prin cîmpie și se îndreptau spre Roma, se desfăceau cu încetul din umbră. Cerul se lumina treptat. Apoi răsăritul începu să licărească și lumina Munții Alban. Aurora se ogîndia în picăturile de rouă, în foșnetul ramurilor înflorate. Se vedea din ce în ce mai departe întinderea cîmpiei, presărată cu case, cu cimitire, cu sate și cu dumbrăvi prin cari lucian colonele albe ale templelor. Drumul era pustiu. Pe lespezile de peatră din cari era formată calea ce ducea pînă în creierii munților, răsuna slab lemnul sandalilor de drum ai celor doi călători...

Soarele ieși de după un șir de munți, și atunci o priveliște ciudată izbi ochii Apostolului. I-se păru că piscul auriu, înloc de-a se ridica pe ceruri, alunecase de pe virful munților și urma dunga drumului. Petru se opri și zise:

— Vezi tu lumina asta care înaintază spre noi?

și cînd însfirșit, în acest oraș care era și capul lumii, el clădise opera Stăpînului, o singură suflare de foc a Furiiei arse această operă. Adesea pescarul Domnului întînșese în singurătate brațele către cer zicînd: „Doamne! Ce trebuie să fac? Cum mă voi putea ține eu aici? Cum, bătrîn, neputincios, lupta-voi eu contra nesleitei puteri a Răului, căruia Tu i-ai îngăduit să domniască și să învingă?...“ Și el șovăia. Avea credința, că Adevărul cel viu nu va pieri și că trebuia să 'nvingă. Dar citeodată se gîndia, că ceasul izbîndei nu va veni decît în ziua cînd Domnul se va coborî pe pămînt în întreaga lui atotputernicie. Adesea îi părea, că dacă el însuși ar pleca din Roma, credincioșii l-ar urma. Atunci el i-ar duce departe, foarte departe, spre pădurile umbroase ale Galiei, spre locul liniștit și luciu ca o ogîndă a Tiberiadei. Dar cum se hotăra să plece, o neliniște îl cuprîndea. Cum să părăsiască acest oraș, în care atîtea buze în agonie mărturisiseră adevărul? Și ce va răspunde el Domnului, cînd va auzi cuvintele: „Aceia au murit pentru credința lor, și tu — ai fugit“?

Putîni creștini, ce mai scăpaseră de urgia Cezarului, încunjurîndu-l, îl rugau:

— Ascunde-te rabbi, căci nu mai poți sta în Roma. Veți păstra viu adevărul, pentru a nu pieri cu noi și cu tine. Dacă tu pieri, vei face și mai desăvîrșit triumful Fiarei. Tu ești peatra pe care e clădită biserica Domnului. Lasă-ne pe noi să murim, dar nu suferi ca Antihrist să triumfe asupra Vicarului Domnului, și nu te întoarce decît după ce Domnul va fi nimicit pe celce a făcut să curgă sîngele nevinovaților.

CRONICA.

Dr. *Virgil Budințianu*, cu d-șoara *Victoria Corneanu* (Apadia) fidațați. Multe felicitări!

Tinerimea stud. din *Varadia* aranjează mine, Duminecă, concert și teatru cu petrecere de joc în ospătaria Cipu.

Notarul public *Dr. Corneliu Petricu* cu d-șoara *Charlotte Carșai* din Bocșa-montană logodiți. Felicitări!

Pentru zidirea unei biserici românești la Viena au încurs din diferite părți locuite de Români suma de peste 38 mii coroane.

La 3 Iulie a reposedat *Lucreția Musta* născ. *Martinovici*, în etate de 51 ani și în al 28-lea an al căsătoriei. În mormântarea s'a făcut la 6 Iulie în cimitirul din Glimboea. Odihniască în pace.

La congresul general didactic rus din Petersburg a luat parte și un învățător român din părțile Basarabiei, care a susținut ca în provinciile marginase să se introducă limba maternă în școli.

Ioniță Șepețianu, fiul bravului preot din Chișteu, a luat doctoratul în medicină la universitatea din Budapesta.

Alexandru Mocsony, fiul regretatului *Eugen de Mocsonyi*, a făcut rigurosul al doilea cu prezență la universitatea din Budapesta.

Comitetul central al „Asociațiunii” a luat hotărâre, ca *adunarea generală a „Asociațiunii”* să se țină la Sibiu în 12 și 13 Octombrie.

Zeppelin pregătește o escurzie la polul nordic.

Locotenentul *Goliescu* din București a construit un aeroplan nou, care are forma unui vultur cu aripile întinse și zboară după principiile zborului păsărilor. La experiențele făcute au luat parte ministrul *V. G. Morțun*, apoi secretarul general la ministerul industriei, *Creangă*, mai mulți oficiali și reprezentanții ziarelor. Principiile, pe care se întemeiază descoperirea locotenentului *Goliescu*, sînt diametral opuse cu cele care constituie problema locomotiunii în general. Experimentările au reușit foarte bine.

Marconi se ocupă cu perfecționarea unui aparat, cu ajutorul căruia cuvîntul rostit să se poată preface în cuvînt scris la stația de primire.

I. Instrucțiunea secțiunii economice (instrucțiunea domnișoara *Tullia Bogdanu*) cuprinde: a) învățămînt practic: pregătirea bucatelor și a pâinei; conservarea legumelor și a poamelor; curățirea și ținerea în ordine a locuinței; grădinaritul; spălătul, călcatul și îngrijirea rufelor; confecționarea rufelor; b) învățămînt teoretic: economia de casă, chimia bucătăriei, contabilitatea; igiena, îngrijirea bolnavilor; literatura română.

Cursul acestei secțiuni e împărțit în: curs de toamnă dela 1. Septembrie până la 31 Decembrie; curs de iarnă dela 15 Ianuar până la 15 April, și curs de primăvară dela 15 April până la 15 Iulie.

Elevele, ai căror părinți sau îngrijitori nu sînt în Sibiu, au să locuiască în edificiul școlii, Strada Baier Nr. 1. (edificiul „Albinei”).

Se primesc numai eleve, cari au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară.

Instrucțiunea este exclusiv în limba română. Se conversează însă și în alte limbi, îndeosebi în limba maghiară și germană, dar numai în pauză și la masă.

Taxele prescrise sînt: pentru cursul de toamnă au a solvi elevele interne K 200.—, cele externe K 160.—; pentru cursul de iarnă (se primesc numai eleve interne) K 230.—; pentru cursul de primăvară elevele interne K 150.—, cele externe K 120.—. Elevele, cari frecventează toate trei cursurile, solvesc pentru cursul de iarnă numai K 150.—. Taxele sînt a se solvi pentru fiecare curs în mod anticipativ.

Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, 1/2 duzină din rufe necesare, 6 ștergere pentru bucătărie, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare. Șorturile pentru bucătărie și-le vor face elevele însăși; dar șorturi pentru casă au să aducă cu sine.

II. Instrucțiunea secțiunii industriale (instrucțiunea d-șoara *Virginia Podoabă*), cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut.

Elevele pot fi interne și externe. Cele interne au să solviască pentru întreținere o taxă lunară de K 50.—, și didactur lunar de K 10.—, cele externe didactur lunar de K 10.—. Elevele sărace, la cererea lor, pot fi dispensate de didactur.

Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, 1/2 duzină din rufe necesare, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare.

Cursul se începe în mod regulat la 15 Septembrie n. și se termină la 15 Iulie n.

Alte informațiuni se pot primi dela:

Comitetul

„Reuniunii femeilor române din Sibiu”.

— Nu văd nimic, respuse băiatul. Dar Petru își puse mina streasă în ochi, și după un moment zise:

— Un om vine spre noi în lumina soarelui.

Cu toate acestea sunetul pașilor nu-l auziau. Prinprejur era o tăcere desăvîrșită. *Nazarie* vedea numai că în depărtare arborii se frământau, ca mișcați de-o mîină nevăzută, și că pe cîmpie se întindea lumina din ce în ce mai puternică. Și el se uită uimit la *Apostol*.

— Rabbi? Ce-ți este? strigă el c'o voce îngrijată.

Toiagul de călătorie scăpase din mîinile lui *Petru*; ochii lui priviau ținta înaintea; gura-i era întredeschisă și pe fața lui se resfrîngea uimirea bucuria încîntarea. Se aruncă în genunchi, cu minile întinse. Și gemu:

— Isuse! Isuse!

Și se așternu cu fața la pămînt, ca și cum ar fi sărutat niște picioare nevăzute. Multă vreme fu tăcere adîncă. Apoi se auzi glazul bătrînului:

— *Quo Vadis, Domine!* (Unde mergi, Doamne?)

Respunsul nu fu auzit de *Nazarie*. Dar *Apostolul* auzi un glas trist și dulce, care zicea:

— Cînd tu părăsești poporul meu, eu mă duc la Roma — pentruca să mă răstigniască a doua oară.

Apostolul zăcea întins în mijlocul drumului cu fața în pulbere, fără a se mișca, fără a scoate o vorbă. *Nazarie* se gîndia deja că își pierduse conștiința sau își dăduse sufletul. Dar însfirșit bătrînul se ridică, își luă toiagul de călător și fără o vorbă, se întoarse și-și îndreptă fața spre cele șapte coline. Atunci băiatul repetă, ca un ecou:

— *Quo Vadis, Domine?* (Unde mergi, Doamne?)

— La Roma, respuse blînd *Apostolul*.

Și se întoarse înapoi la Roma. *Linus* și toți adepții îl primiră cu mirare și neliniște. La toate întrebările credincioșilor, *Apostolul* respundea c'o bucurie liniștită:

— Am văzut pe Domnul!...

Și chiar din acea seară se duse la cimitirul din *Ostrianum*, spre a învăța cuvîntul Domnului și spre a boteza pe ceice voiau să fie scăldați în apa de viață. De atunci mergea în fiecare zi la cimitir, și mulțimea din ce în ce mai mare îl urma. Se părea că fiecare lacrimă de martir făcea să se nască credincioși noi. *Cezarul* înota în sînge. Roma și toată lumea păgînă aiurau. Dar ceice erau sătuți de crime, cei călcați în picioare, cei a căror viață era un șir de nenorociri și de jertfe, toți cei bătuți, cei prigoniți, toți desmoșteniți alergau să asculte istoria minunată a unui *Zeu*, care din dragoste față de oameni se lăsase să fie restignit și rescumpărase păcatele lor. Și găsind un *Zeu* pe care-l puteau iubi, găsiau ceiaze lumea nu le putuse da pîn' acum: fericirea prin dragoste. *Apostolul* înțelese că de acum *Cezarul*, cu toate legiunile lui, nu va mai putea nimici *Adevărul* cel viu; că biruința abia acum începe, și de aceea îl făcuse Domnul să se întoarcă înapoi. Eată, deja, că cetatea trufiei, a crimei, a desfrîului și atotputerniciei devenia orașul lui...

Sfirșitul Marelui *Apostol* se apropia. Fu aruncat în închisoare, și sentința de moarte întărită. *Venerabilul* *Apostol* suferi mai întii vergile prescrise de lege. A doua zi trebuia să-l scoată afară de zidurile orașului, pe *Colinele* *Vaticane*, unde-l aștepta chinul hotărît: restignirea. Soldații

Dr. Kalkbrenner din localitate a făcut censura de avocat la *Murăș-Oșorhei*.

La *Bpesta* a murit vestitul *Sirb Rancovici*, uitat de toată lumea. Așa o păfesc ceice păcătuiesc ca dînsul.

Adunarea generală ordinară a *Reuniunii* învățătorilor gr. or. din protopopiatele *Timișoara*, *Belint*, *Comloșul-mare* și *Lipova*, se va ține la 18/31 Iulie și 19 Iulie (1. August) a. c. la *Lipova*.

— *Turneul de vară al soților Birșanu* se va începe la *Lipova* în 12 Aug. n.; vor trece apoi la *Oravița* 14 Aug. n.; *Bozovici* 15 Aug. n.; *Caransebeș* 17 Aug. n.; *Hațeg* 19 Aug. n.; *Orăștie* 21 Aug. n.; *Săliște* 22 Aug. n.; *Făgăraș* 28 Aug. n.

La *Oravița-rom.* a murit o țărăncă română de 106 ani.

Cutremur de pămînt la *Tunis*.

A reposedat învățătorul pensionat *Simeon Miloș* din *Macedonia* (*Bănat*).

La examenul de calificare învățătorescă din *Caransebeș* au obținut diploma de învățător 11 inși; 5 au fost îndrumați la corigență, și unul la repetiția examenului întreg.

Teologii cursului III. din *Sibiu* au adunat din economiile făcute în cursul celor 3 ani, cit au stat în seminar, 614 cor. 72 fil. pentru gimnaziul din *Brad*.

Protopopul din *Buteni* *Traian Maghier*, un preot-luceafăr de peste *Mureș*, a reposedat în etate de 44 ani la *Budapesta*, unde fusese la operație.

La *Coștei* (lingă *Verșeț*) a fost alegere de învățătoare la 14/27 Iunie. A fost aleasă domnișoara *Ana Ioanovici*.

Direcția poștelor ungare a redus cu începere dela 1 Iulie taxa telegramelor pentru *România*, dela 12 la 10 bani de fiecare cuvînt. Deasemenea și pentru *Bulgaria*.

BIBLIOGRAFIE.

No. 458-9 din „Biblioteca pentru toți”: *„Povești fantastice”, de Hoffmann*, traduse de *Ludovic Dauș*, cunoscutul romancier și poet. De vînzare la toate librăriile din țară și la *Librăria Editoare Leon Alcalay*, la *București*.

Editor proprietar: *Gheorghe Jianu*.
Redactor responsabil: *Alexandru Purgariu*.

se mirau de mulțimea număroasă ce stetea înaintea închisorii. Moartea unui om derînd nu era un lucru așa vrednic de interes. Cînd se deschiseră porțile închisorii și *Petru* apărură încunjurat de pretorienți, soarele se pleca spre *Ostia*. *Cortegiul*, compus din credincioși cari doriau să însoțiască la locul chinurilor pe *Apostolul* cel Mare, porni. Ținînd în seamă vîrsta înaintată, *Petru* nu fu silit să-și ducă crucea. *Pescarul*, smerit și încovoiat de obicei, își îndreptă trupul acuma și domina soldații. Niciodată în ținuta lui nu mai văzuseră atîta măreție. El pășia ca un monarh încunjurat de poporul și garda lui. Cînd credincioșii văzură fața lui strălucitoare de bucurie, sughiturile de plîns încetară. Toți înțeleseseră, că acesta nu era o victimă care mergea la moarte, ci un învingător care pășia spre triumf. Toți simțiau, că dela moartea de pe *Golgota*, nu se petrecuse asemenea lucru. Și mergeau într'o tăcere adîncă... *Colinele* păreau că se încălzesc și ațipesc în lumina soarelui. *Cortegiul* se oprî însfirșit între *Circ* și între *Colina Vaticanului*... Cînd pregătirile erau gata, soarele se pleca și mai mult spre *Ostia*; se vedea uriaș și roșu ca sîngele. Tot apusul era încins de lumină. *Capul* *Apostolului*, încunjurat de raze, se întoarse cu fața spre oraș. La picioarele lui *Tibrul* rostogolia valuri de jărat. Soldații se apropiară de *Petru* spre a-l desbrăca. El cu rugăciunea pe buze își îndreptă deodată trupul și ridică mina dreaptă. Călăii se opriră sfioși. *Credincioșii* își opriră suflarea așteptînd să vorbiască. Se făcu tăcere desăvîrșită. În picioare pe movilă, *Petru*, cu dreapta sa întinsă, făcu semnul crucii și binecuvîntă la ceasul morții: *Urbi et Orbi*.

Ce-i de nou?

Noutatea timpului de față e:

Mașina de vorbit „Pathefon“

care cântă fără ac. Înloc de ac este un stil de saphir, care nu se mai roade. Aceste aparate cântă și vorbesc atât de frumos și curat, încât se pot asculta detot dinaproape, fără niciun zgomot. Prețurile acestor aparate fac

— **45—500 coroane.** —

Cu acest prilej atrag luarea aminte a posesorilor de gramofone, că am de vânzare în depozit și diferite **Aparate cu ac**, cu prețuri variate, cum și **tot felul de plăci (Platten)**.

Ace pentru Gramofon dela 60, 80 fl. până la 1 cor. pentru cîte 200 bucăți.

Însfîrșit primesc și efeptuesc prompt și

reparatură de gramofone după toate sistemele.

Cu distincă stimă

M. Atzinger & Comp., Oravița.

6-5

A n u n ț.

Cele mai bune, mai moderne și mai durabile

ghete și cizme

numai la mine se pot căpăta. În magazinul meu am tot felul de ghetе, lucrate exclusiv în atelierul meu.

După comande pregătesc ghetе americane, vinătorești, ortopede și alte feluri de ghetе.

Prețuri solide și moderate.

x-4 Cu stimă

BENEDICT CSONGĂR

— Oravița. —

Vila „Dănilă Valușescu“

— **Herkulesfürdő — Băile-erculane.** —

Vilă de primul rang pentru familii și pentru persoane particulare. Întocmiri moderne cu cel mai mare confort.

Vila aceasta, situată pe țărmul drept al Cernei, în fața vîrfului Domogled ofere vederea cea mai frumoasă.

Clădire nouă, uscată, situată în fața soarelui. Apaduct în toate coridoarele.

Serviciu culant. Liniște mare. Cea mai mare curățenie pe lîngă prețurile cele mai moderate. În lunile **Maî, Iunie, Septembrie și Octombrie** sînt prețurile următoare:

1 odăe cu 1 pat dela cor. 1:20—2:00

1 odăe cu 2 paturi dela cor. 2:40—3:00

În sezonul principal, adecă în lunile **Iulie și August:**

1 odăe cu un pat dela cor. 2:40—3:20

1 odăe cu 2 paturi dela cor. 4.—, 5.— și 6.—

Fără a cruța spese și osteneală am introdus în vilă toate inovațiunile în domeniul igienei moderne, ca vila să corăspundă tuturor cerințelor.

Apaductele și canalizările sînt întocmite cu cea mai mare îngrijire și sînt supravegiate în modul cel mai perfect.

Odăile, în urma fiecărui oaspe, se desinfec-tează cu formalin; astfel fiecare primește odăe **absolut curată.**

Fiecare oaspe e poștit a se convinge despre situația frumoasă și sănătoasă a vilei, despre comoditatea și întocmirea cu tot confortul odăilor, precum și despre curățenia cea mai perfectă și despre serviciul cel mai exact.

Cu tot respectul:

Petru Valușescu

proprietar.

10-8

Aviz.

Subsemnata direcțiune prin aceasta aduce la cunoștință publică, mai virtos celor intere-sați, că **terminul de încheiere pentru subscrierile de acții din emisiunea II.** se statorește până la

1. August a. c.

subt condițiunile puse în prospectul edat cu datul de 20. Marte 1909.

Bocșa-mont, 25. Iunie 1909.

Direcțiunea institutului

„Bocșana“

institut de economii și credit ca societate pe acții.

3-2

„ORAVICIANA“

SOCIETATE PE ACȚII

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII

— ORAVIȚA. —

Capital social	Cor. 550.000
Fonduri	„ 320.000
Depuneră spre fructificare	„ 2,050.000

Giroconto la Banca austro-ungară. — Ceconto la Cassa de păstrare poștală Nr. 15.625. — Telefon Nr. 29.

Escomptează cambii, acoardă împrumuturi hipotecare și personale cu 7—8% netto.

— Primește depuneră spre fructificare cu 4½% și 5%. —

— Darea o plătește institutul. —

— Răscumpără grătuut orice fel de cuponi și îndeplinește tot soiul de afaceri de bancă. —

Banca de asigurare

'Transylvania'

fondată la 1868, primește asigurări de viață și asigurări încontra focului și încontra grindei etc. în condiții foarte favorabile.

Valori asigurate: 105 milioane cor. — Despăgubiri plătite: 7 1/2 milioane cor. Fonduri de rezervă: 2 milioane cor.

informațiuni la Direcțiune în Sibiu, strada Cisnădiei 5., la Agentura principală în Arad, la Agentura cercuală din Oravița și la Agenturile locale de prin diferite comune lomănești, reprezentate prin bărbați de ai noștri de toată încrederea.

Casa Nr. 16

din strada principală, unde își are acum x-2 băcăniă Mihaï Theodorovicî

e de inchiriat.

A se întreba la văduva Elena Cucu, Oravița.

Gheorghe Bogdanu
 Oravița-rom.
Magazin de articole

de băcănie, coloniale, galanterie, vâpseli, bumbacuri, spirituoase și deposit de făină.

Marfă curată și bună.

Prețuri cinstite. Serviciu cuviincios. Ce se mai cere ca să prospereze un negustor român?

Bunăvoința marelui public românesc!

— A t î t a. —

„SENTINELA“

institut de economii și credit
ca societate pe acții
în Satul-nou (Réva-Ujfalu)

efectuește toate operațiunile de bancă și primește depuneri spre fructificare cu 5% interese, plătind institutul și darea de 10% după interese. La cerere se trimit deponenților și cecuri poștali cu cari se trimit bani fără a plăti porto la poștă.

Direcțiunea.

ALEXA PERIANU

primul croitor în Oravița
confectionează și

haine preotești
cu prețuri absolut solide.

Orologiu cu lanț

13-4 **gratis**

pentru fiecare om.

Ca să facem cunoscută firma noastră precum și nouele oroloage de buzunar pentru domni și pentru dame, trimitem fiecăruia un orologiu admirabil cu lanț și catalogul nostru ilustrat, dacă ni-se trimite 1 coroană (se poate și în marce poștale) pentru spese. Scrie numai de cît la firma de oroloage **HEINRICH WEISS, Wien, 99 Postfach.**

Farmacia „La Sf. Gheorghe“ în Oravița

Am onoare a aviza onoratul public din Oravița și jur, că am luat în primire

Farmacia „La Sf. Gheorghe“

==== din Strada Principală ====

pe care am arangeat-o după sistemul cel mai modern, fiind astfel în măsură a sta la dispoziția On. public cu toate cele trebuitoare. Inafară de toate soiurile de medicamente, am în deposit la farmacie cele mai fine **parfumurî** franceze și engleze, **pudră**, **săpunurî** și alte articole de tot felul, atât pentru țărance cît și pentru damele de elită. — Cu distinsă stimă

ADOLF GROS, apotecar, ORAVIȚA.

"PUGARUL"

S. p. a. în CACOVA (casele proprii)

cu filiala în Goruia

primește depuneri pe lângă libel și în cont-curent cu 5—6% și plătește și darea de venit după depuneri.

==== Cumpără și schimbă tot felul de monede și hîrtii de valoare. ====

Acordă împrumuturi în cont-curent și pe obligațiuni fără termin și amortizare în condițiunile cele mai favorabile.

Escomptează cambii cu garanți și acoperire hipotecară.

Acordă avansuri pe hîrtii de valoare și cereale. Primește spre încasare mandate indigene și străine.

—
A înființat și o

însoțire ocazională reciprocă pentru asigurarea vitelor.

După fiecare cvotă se plătește la despăgubire de 100 coroane numai 2 filerî.

Vitele asigurate pîn' acum reprezintă un capital de 600.000 cor.

—
Mijlocește cumpărarea de mașinării și alte unelte agronomice.

Opuți și broșuri

Se recomandă
a executa următoarele:

Foți periodice

INVITĂRI.

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANTURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

Tot felul de lucrări tipografice,

ce se țin de această branșă

PROGRAME.

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

PRE-CURRENTURI
în or ce limbă.

NOTE

STATUTE * LIBELE
CIRCULARE

AFIȘE

Tipografia „PROGRESUL”

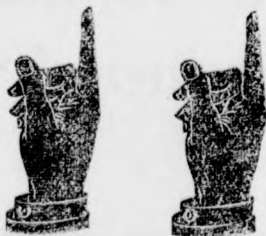
societate pe acții

ORAVIȚA

pița mare (îngă MORA de foc)

Diferite tipărituri pentru bănci

Comandele primite se efectuează cu promptitudine și cu conștiință.

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMĂ

OBLIGAȚIUNI

Cărți în comisiuni

PREȚURI MODERATE!

Panglici pentru morți